

Zagreb, 22. veljače 2023.

Predsjedništvo HAZU o Izjavi Odbora za normu hrvatskoga standardnog jezika
povodom tobožnjeg „međunarodnog priznanja čakavskoga jezika“

Predsjedništvo Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, na svojoj 2. (283.) redovitoj sjednici održanoj 22. veljače 2023. jednoglasno je prihvatilo Izjavu Odbora za normu hrvatskoga standardnog jezika HAZU povodom tobožnjeg „međunarodnog priznanja čakavskoga jezika“.

Velik broj medija u Hrvatskoj prenio je početkom veljače 2023. netočnu vijest da je došlo do „međunarodnog priznanja čakavskoga jezika“ zato što je čakavskom, na inicijativu američkog lingvisti Kirka Millera, Ljetni institut za lingvistiku (*Summer Institute of Linguistics*) dodijelio tzv. „ISO kod“. Međutim, valja znati da je Ljetni institut za lingvistiku privatna neprofitna organizacija, a ne kakvo službeno tijelo neke vlade ili međunarodne organizacije. Osnovao ga je 1934. prezbiterijanski svećenik William Cameron Townsend s namjerom da prijevod Biblije bude dostupan na svim jezicima svijeta, a danas se Ljetni institut za lingvistiku bavi, osim misionarskim djelovanjem, i sustavnim opisivanjem slabo poznatih jezika svijeta te izdavanjem publikacije „Ethnologue“ u kojoj su navedeni svi idiomi koje Institut smatra jezicima i kojima je, zbog međusobnog razlikovanja, dodijelio ISO kod. Sustavna je politika Instituta da status jezika pridaje i onim idiomima koje većina znanstvenika smatra dijalektima ili narječjima, pa su tako svoj kod dobili i bavarski (općenito smatran narječjem njemačkoga jezika) i šleski (jedno od poljskih narječja). Od hrvatskih idioma prije čakavskoga je svoj ISO kod dobio „kajkavski književni jezik“. Jezična klasifikacija Ljetnog instituta za lingvistiku i ISO kodovi koje on dodjeljuje imaju zanemariv utjecaj na jezičnu politiku goleme većine vlada i međunarodnih organizacija, a često su i u suprotnosti s pogledima lingvističke znanosti na genetske odnose među jezicima i na probleme jezičnog identiteta.

Jedno od najbitnijih razlikovnih obilježja hrvatskog jezika je tronarječnost koja obuhvaća kajkavsko, čakavsko i štokavsko narječje.

Čakavsko je narječje odavna priznato kao jedno od triju narječja hrvatskoga jezika i nikakva mu „međunarodnog priznanja“ ne treba niti ga može biti.

HRVATSKA AKADEMIJA
ZNANOSTI I UMJETNOSTI